

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 38)

z dnia 26 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 38)

26 listopada 2020 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Tyszki (PSL-Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2020) 577, 579, 688, 961, 962 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2020) 599, 617, 621, 632, 633, 636, 637, 639, 640, 649, 651, 654, 655, 656, 658, 666, 668, 670, 671 i 960 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2020) 603, 619, 620, 624, 625, 628, 629, 634, 635, 638, 641, 643, 661, 662, 663, 664, 675, 676, 677, 678, 680, 683, 685, 686, 687, 952, JOIN(2020) 16, sygn. Rady 11413/20 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Sprawozdanie z postępu prac we wdrażaniu sieci TEN-T w latach 2016–2017” (COM(2020) 433 wersja ostateczna) i odnoszące się niego stanowisko rządu;

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty (COM(2020) 642 wersja ostateczna) i odnoszący się niego projekt stanowiska RP;

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca inte-

gracji systemu energetycznego” (COM(2020) 299 wersja ostateczna) i odnoszące się niego stanowisko rządu;

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady „Wdrażanie unijnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego: czwarte sprawozdanie dwuletnie” (COM(2020) 285 wersja ostateczna) i odnoszące się niego stanowisko rządu;

VI. sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Weber** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, **Jacek Ozdoba** sekretarz stanu oraz **Piotr Dziadzio** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kaja Krawczyk** – naczelnik Wydziału ds. Unii Europejskiej w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz**, **Aleksandra Rhein** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Bartosz Pawłowski**, **Beata Bińkowska-Artowicz** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Krzysztof Wołowicz** – specjalista ds. finansów publicznych z BAS.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów i towarzyszące im osoby.

Szanowni państwo, przystępujemy teraz do sprawdzenia kworum. Uprzejmie przypominam, że posłowie obecni na sali obrad Komisji mogą głosować za pomocą legitymacji poselskiej, a państwa posłów nieobecnych na sali proszę o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w aplikacji na tablecie w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Dziękuję.

Stwierdzam kworum. Informuję państwa posłów, że chęć zabrania głosu zdalnego należy zgłaszać poprzez czat w aplikacji Whereby po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego.

Na prośbę posła sprawozdawcy pkt IV rozpatrzmy jako pkt II. Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2020) 577, 579, 688, 961, 962; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2020) 599, 617, 621, 632, 633, 636, 637, 639, 640, 649, 651, 654, 655, 656, 658, 666, 668, 670, 671 i 960; w trybie art. 3 ust. 2 ustawy z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu COM(2020) 603, 619, 620, 624, 625, 628, 629, 634, 635, 638, 641, 643, 661, 662, 663, 664, 675, 676, 677, 678, 680, 683, 685, 686, 687, 952, JOIN(2020) 16 oraz sygn. Rady 11413/20. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Punkt II. Przechodzimy do rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdania Komii-

sji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Sprawozdanie z postępu prac we wdrażaniu sieci TEN-T w latach 2016–2017” (COM(2020) 433 wersja ostateczna) i odnoszącego się niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Rafał Weber, sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury. Pan minister zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, rozumiem, że słyhać mnie bez żadnego problemu?

Przewodniczący poseł Stanisław Tysza (PSL-Kukiz15):

Słyhać pana ministra głośno i wyraźnie. Bardzo prosimy.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Cieszę się bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, rząd Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie odnosi się do faktu przyjęcia przez Komisję Europejską „Sprawozdania z postępu prac we wdrażaniu sieci TEN-T w latach 2016–2017”. Należy zauważyć, że przedłożone sprawozdanie jest dokumentem o charakterze informacyjnym i nie zawiera propozycji nowych działań legislacyjnych, a jego podstawowym celem jest podsumowanie dotychczasowych działań w zakresie rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej. Strona polska w pełni popiera rozwój sieci TEN-T, a jej realizacja na terenie Polski jest jednym z priorytetów rządu Rzeczypospolitej. Realizacja sieci TEN-T przyczyni się do zapewnienia odpowiednich wspólnych standardów technicznych i funkcyjnych infrastruktury transportowej leżącej w transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T. Zwiększenie dostępności transportowej kraju poprzez usunięcie zaległości w rozbudowie, modernizacji i rewitalizacji infrastruktury transportowej, a także połączenie najważniejszych ośrodków wzrostu gospodarczego z obszarami o niższej dynamice rozwoju oraz włączenie ich do europejskiej sieci transportowej TEN-T jest jednym z kluczowych zadań rządu RP. Naszym zdaniem stworzenie spójnego systemu transportowego państwa, który zapewni z jednej strony równomierny dostęp do wszystkich regionów, a z drugiej strony stanowić będzie element szerokiego systemu transportowego UE jest podstawowym warunkiem do dokonywania szybkich postępów we wdrażaniu nowoczesnej sieci mobilności w Polsce.

W opinii rządu RP informacje przedstawione w sprawozdaniu, dotyczące postępu we wdrażaniu transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T w odniesieniu do UE, odzwierciedlają w znacznej mierze rozwój tej sieci na terenie Polski, zgodnie z zapisami rozporządzenia PE i Rady UE o numerze 1315/2013. Rząd RP wyraża jednak wątpliwości w odniesieniu do wyników zgodności dotyczących infrastruktury drogowej, gdzie głównym wskaźnikiem obliczonym dla infrastruktury drogowej jest całkowita liczba kilometrów dróg spełniających wymagania stawiane autostradom lub drogom ekspresowym. Wyniki przedstawione przez Komisję Europejską wskazują, że na poziomie całej UE zapewniono stuprocentową zgodność z tym wskaźnikiem. Z uwagi na fakt, że w Polsce w roku 2017 występowały nieukończone jeszcze odcinki dróg wchodzących w skład korytarzy sieci bazowej Bałtyk – Adriatyk i Morze Północne – Bałtyk, na przykład autostrada A1 czy droga ekspresowa S61, należy wskazać, że przedłożony przez Komisję Europejską wynik nie jest zgodny ze stanem faktycznym. Jest rezultatem niedoskonałej metodologii badań. Rząd RP zwraca również uwagę na potrzeby zapewnienia dalszego finansowania projektów infrastrukturalnych w możliwie maksymalnym zakresie i wymiarze w celach terminowej realizacji sieci bazowej TEN-T do 2030 r. oraz kompleksowej do 2050 r. W ocenie rządu najważniejszym czynnikiem warunkującym realizację tego celu jest konieczność zapewnienia stabilnego finansowania ze środków UE.

W kontekście wdrażania korytarzy sieci bazowej TEN-T rząd w pełni popiera ich implementację. Korytarze służą koordynacji projektów na szczeblu ponadnarodowym, przyczyniając się do rozwoju infrastruktury bazowej tak, aby rozwiązać problem wąskich gardeł, zintensyfikować połączenia graniczne oraz poprawić wydajność i zrównoważony charakter systemu transportowego. Szczególne znaczenie dla realizacji tych korytarzy ma instrument finansowy „Łącząc Europę” (CEF), którego środki przeznaczone

są przede wszystkim na realizację projektów zlokalizowanych na trasie ich przebiegu, w tym również odcinków transgranicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Arkadiusz Iwaniak. Pan poseł zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę, panie pośle. Chyba ma pan wyłączony mikrofon, panie pośle. Panie pośle, widzę, że mamy problemy techniczne z mikrofonem. Gdyby pan mógł odebrać telefon, to połączymy się telefonicznie.

Poseł Arkadiusz Iwaniak (Lewica):

Halo, teraz mnie słyszać?

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Tak, tak, słyszymy pana. Bardzo proszę.

Poseł Arkadiusz Iwaniak (Lewica):

Dobrze. Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, szanowni państwo, przepraszam za to zdarzenie, ale technika czasami jest taka, jaka jest. Bardzo dziękuję za to, że mogliśmy przyspieszyć. Życie mnie dzisiaj zmusza do pewnych przyspieszeń, więc jest, jak jest.

Kilka zdań o tym sprawozdaniu Komisji, jeśli państwo pozwolą. Dodam do tego, co powiedział pan minister, że podstawowym celem tegoż sprawozdania jest podsumowanie tak naprawdę dotychczasowych działań w zakresie rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej. To omawiane sprawozdanie, jak pan minister zauważył, jest za lata 2016–2017, pierwsze miało miejsce za lata 2014–2015, i pokazuje pewną analizę realizacji parametrów technicznych transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T. Ta analiza została przeprowadzona na podstawie danych wprowadzonych do systemu informacyjnego TEN-T wraz z zestawieniem kluczowych wskaźników, określonych na podstawie wymagań dotyczących infrastruktury transportowej przewidzianych w rozporządzeniu PE i Rady Europy z dnia 11 grudnia 2013 r. i z dnia 13 grudnia 2013 r.

Tak jak słusznie pan minister zauważył, to sprawozdanie odzwierciedla stan pod względem całkowitej zgodności infrastruktury ze standardami TEN-T określonymi w rozporządzeniu TEN-T, natomiast pozostawia pewne luki, które są przed nami. Przed Komisją i przed realizatorami, żeby to uszczegółowić. To sprawozdanie ponadto reprezentuje również szacunkowe kwoty współfinansowania inwestycji z budżetu UE na rzecz infrastruktury sieci TEN-T oraz informacje i oceny stopnia realizacji sieci w latach 2016–2017 w podziale na poszczególne rodzaje transportu.

Należy zwrócić uwagę na rzecz kolejną. Z tego sprawozdania wynika, że obecny stan infrastruktury transportowej TEN-T na poziomie korytarzy sieci bazowej pod względem zgodności z rozporządzeniem TEN-T osiągnął poziom wykonania – i tutaj dla dziesięciu wskaźników on jest na poziomie pomiędzy 81 a 100% i dla trzech wskaźników na poziomie od 11 do 67%. W przypadku infrastruktury sieci kolejowej 89% pod względem elektryfikacji, 86% pod względem szerokości torów, 86% pod względem prędkości na linii, 81% pod względem nacisku osi. I tutaj są dwa parametry, które wypadają najgorzej, to jest 11% pod względem wdrożenia Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym i 43% pod względem długości pociągu. I tu mowa jest o możliwościach bocznicy kolejowych.

W przypadku sieci drogowej zgodnie z kryteriami osiągnięto w 100%, jeśli chodzi o drogi ekspresowe i o autostrady, i 89% w przypadku połączeń portów morskich z siecią kolejową, natomiast 67% zgodności połączeń sieci kolejowych z portami lotniczymi. Jeśli chodzi o śródlądowe drogi wodne, to 98% pod względem zgodności wdrażania zharmonizowanych usług informacji rzecznej, 97% zgodności z parametrem TEN-T, czyli zezwolenie na przewóz towarów w transporcie ponadgranicznym w klasie czwartej, 85% zgodności co najmniej 5,25 m dopuszczalnej wysokości barki pod mostem i 85% zgodności co najmniej 2,5 m dopuszczalnego zanurzenia barki.

W tym dokumencie czytamy również, że w omawianych latach 2016–2017 wartość inwestycji zrealizowanych przez instytucje UE z ich źródeł finansowania na rzecz omawianej infrastruktury, tej bazowej TEN-T, i sieci kompleksowej wynosi blisko 92 mld euro. Poziom

współfinansowania Unii waha się w zależności od instrumentu od 20 do 85%. Tu należy podkreślić, że pozostała część pochodzi ze środków krajowych. Najwięcej środków wydatkowano na obszarze sieci kolejowej, to jest 43,2% ogółu wydatków UE, i blisko 42% na infrastrukturę drogową i autostrady morskie – 5,4% i porty lotnicze 6,9%. Warto podkreślić, że to, co pan minister zawarł, że te wskaźniki określają poziom realizacji, nie zawsze w pełni odzwierciedlają rzeczywistość. Tutaj pozostaje pole do dalszej pracy, niemniej jednak, jak powiedziałem, jest to sprawozdanie, które ma charakter informacyjny i nie niesie ze sobą żadnych dalszych konsekwencji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu posłowi Iwaniakowi. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce się wypowiedzieć na temat tego dokumentu? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 433 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Sekretarz stanu w MI Rafał Weber:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty (COM(2020) 642 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd reprezentuje pan minister Jacek Ozdoba, sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Pan minister zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba:

Szanowni państwo, czy mnie słyszać? Chyba tak. Wolę się upewnić. Rząd RP popiera wniosek Komisji Europejskiej o zmianę rozporządzenia PE i Rady Europejskiej, o którym w tej chwili rozmawiamy. Zaproponowane rozwiązania legislacyjne wydają się iść we właściwym kierunku. Jednocześnie chcielibyśmy zarezerwować sobie prawo do zgłaszania uwag na dalszym etapie prac nad rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do tych kwestii, które nie wypełniają rekomendacji komitetu ds. przestrzegania konwencji, jakie zostały wystosowane w sprawie o numerze ACCC/C2008/32, to znaczy w zakresie przyznania osobom fizycznym legitymacji do składania środków odwoławczych od aktów prawnych UE o charakterze generalnym oraz możliwości kwestionowania postanowień aktów prawnych UE, które nie określają praw ani zobowiązań. Ponadto rząd RP będzie również oczekiwał od Komisji wyjaśnień odnośnie do tego, jak Komisja zamierza uwzględnić te rekomendacje w związku z koniecznością przedstawienia stanowiska UE w zakresie sprawy – numer już wcześniej przedstawiałem – ACCC/C2008/32 w trakcie spotkania stron konwencji. Tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Andrzej Grzyb. Pan poseł zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-Kukiz15):

Dzień dobry państwu. Pozdrawiam pana przewodniczącego, Komisję oraz panów ministrów. Dokument, który był prezentowany przez pana ministra Ozdobę, jest projektem aktu ustawodawczego UE w formie zmiany rozporządzenia na podstawie art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu UE. Przedmiotem akurat tego rozporządzenia, które zostało wydane w 2006 r., a które podlega zmianie, są działania służące osiągnięciu pewnych celów polityki prowadzonej przez UE w zakresie środowiska. W tym zakresie, ponieważ

są to kompetencje dzielone pomiędzy państwa członkowskie a UE, więc z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości. Rozporządzenie zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu UE ma ogólny zasięg i będzie wiązało, jeżeli zostanie zmienione w całości, wszystkie państwa członkowskie.

Oczywiście jest przyjmowane przez Parlament i Radę, ale w procesie konsultacji biorą udział Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów. Jest też konsultacja z parlamentami narodowymi państw członkowskich w zakresie przyznanych kompetencji.

Unia jest stroną konwencji, tak jak powiedziałem, od roku 2005. Ta konwencja dotyczy dostępu do informacji o udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach, które są związane ze środowiskiem. Konwencja podlega też monitoringowi, jak państwa strony konwencji wywiązują się z jej postanowień. Komitet stały ds. przestrzegania konwencji stwierdził, że UE nie wywiązuje się w pełni z postanowień konwencji, która reguluje dostęp do wymiaru sprawiedliwości, ponieważ zakres rozporządzenia powinien obejmować akty o charakterze ogólnym, a nie tylko adresowane indywidualnie. Po drugie stwierdza, że powinna istnieć możliwość zaskarżenia każdego aktu administracyjnego, który dotyczy środowiska. Procedura odwoławcza ma dotyczyć nie tylko organizacji pozarządowych, lecz także indywidualnych obywateli. Po czwarte akty, które nie są prawnie wiążące, powinny też podlegać procedurze odwoławczej. UE wyraziła gotowość w 2017 r. dalszego badania sytuacji i wywiązała się z nałożonego terminu, który został nałożony na nią przez komitet stały ds. przestrzegania konwencji, aby do 30 września br. podjąć działania w sprawie zmiany rozporządzenia WE nr 1367 z 2006 r., aby to rozporządzenie dotyczyło nie tylko aktów administracyjnych adresowanych indywidualnie, ale obejmowało również akty wchodzące w zakres prawa ochrony środowiska. Ponieważ one nie w pełni uwzględniały postanowienia art. 9 ust. 3 konwencji, który dotyczył aktów – tutaj cytuję – „naruszających przestrzeganie prawa w dziedzinie środowiska”, europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że sformułowanie, które jest przyjęte w rozporządzeniu WE z 2006 r., ma co prawda szeroki zakres, jednak wobec wątpliwości, które zostały zgłoszone przez komitet stały ds. przestrzegania konwencji, podjęta została inicjatywa zmiany rozporządzenia. Oczywiście należy tu też dodać, że PE w rezolucji z 15 stycznia, która była związana ze stanowiskiem parlamentu dotyczącym nowego konceptu rozwojowego, jakim jest zielony ład, stwierdził czy wezwał Komisję Europejską do zadbania, aby UE przestrzegała konwencji z Aarhus. W tej sytuacji, znając też zaprezentowane przez pana ministra stanowisko rządu, chciałbym stwierdzić w konkluzji, że również Komisja do Spraw Unii Europejskiej pozytywnie odnosi się do zmiany, zważywszy również, że zmiana nie narusza zasady pomocniczości, którą powinniśmy jako Komisja do Spraw Unii Europejskiej, właściwa w tych sprawach, monitorować. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Dziękujemy bardzo panu posłowi Grzybowi. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę żadnych zgłoszeń. W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2020) 642 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego” (COM(2020) 299 wersja ostateczna) i odnoszącego się niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Działo, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Pan minister zabierze głos zdalnie. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Działo:

Dzień dobry państwu. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, szanowna Komisjo, komunikat Komisji Europejskiej dotyczący strategii UE odnoszącej się do inte-

gracji systemu elektroenergetycznego ma na celu wsparcie łączenia poszczególnych elementów tego systemu i wsparcie innowacyjności w sektorze. Środki mające na celu usunięcie barier do integracji systemu ujęto w sześć głównych obszarów. Pierwszy obszar – system energetyczny o bardziej zamkniętym obiegu, w którym efektywność energetyczna jest priorytetem. Drugi obszar – przyspieszenie wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną w oparciu o system energetyczny oparty w dużej mierze na źródłach odnawialnych. Trzeci obszar – proponowanie paliw odnawialnych niskoemisyjnych, w tym wodoru, w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisyjność. Czwarty obszar – dostosowanie rynków energetycznych do obniżenia emisyjności rozproszonych zasobów. Piąty obszar – bardziej zintegrowana infrastruktura energetyczna. Szósty obszar – cyfrowy system energetyczny i wspierające ramy innowacji.

Rząd RP pozytywnie odbiera kierunki propozycji Komisji dotyczące celowości zwiększenia integracji systemu elektroenergetycznego. Zgadza się z pozytywnym wpływem zrównoważonej transformacji na gospodarkę. Jednocześnie Polska podkreśla, że konieczne jest uwzględnienie odmiennych punktów wyjścia poszczególnych państw do transformacji energetycznej, co nie jest widoczne w dokumencie. Ponadto zaznacza konieczność przeprowadzenia szczegółowych analiz kosztów transformacji energetycznej.

Polska popiera trend poprawy efektywności energetycznej, optymalizacji wykorzystania ciepła, energii elektrycznej, ścieków i odpadów w szczególności oraz dostrzega możliwość rozwoju sterowalnego OZE w postaci biogazowni, które mogą się przyczynić dodatkowo do produkcji nawozów i użyźniania gleb. Rząd RP popiera kluczową reformę i rolę efektywności energetycznej w integracji sektorowej, czyli tak zwanej zasady *efficiency first*. Jednocześnie zwraca uwagę na możliwość ograniczenia inwestycji, finansowania infrastruktury wytwórczej, przesyłowej i dystrybucyjnej w wyniku konieczności dodatkowego udowadniania, że realizacji inwestycji nie można zastąpić poprawą efektywności. W obszarze przyspieszenia wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną w oparciu o system energetyczny oparty w dużej mierze na źródłach odnawialnych rząd RP podziela pogląd, że dalsza integracja OZE wymaga zwiększenia integracji i koordynacji systemu elektroenergetycznego i planowania infrastruktury energetycznej. W tym celu rząd RP promuje budowę infrastruktury pozwalającej na wytwarzanie inteligentnej, rozproszonej energetyki, która pozwala na wykorzystanie zasobów na poziomie lokalnym. Jednocześnie działania powinny być nakierowane na wprowadzenie usług elastyczności, gdzie podmioty takie jak prosumenci, konsumenci, klastry energii i inne mogłyby oferować różne usługi. Jednocześnie należy zapewnić, że aby elastyczność służyła utrzymaniu stabilności i bezpieczeństwa sieci elektroenergetycznej, nie wprowadzała niejasnych sygnałów rynkowych prowadzących do trudności z utrzymaniem bezpieczeństwa systemów energetycznych.

Rząd RP podkreśla, że w celu szerszej efektywności niezbędne jest zapewnienie taniej energii. W tym kontekście kluczowe jest wsparcie finansowe na cele badawczo-rozwojowe umożliwiające obniżenie kosztów niskoemisyjnych technologii oraz zapewniające, by produkty z krajów UE i krajów spoza UE podlegały takim samym ograniczeniom środowiskowym. Pozwoli to na obniżenie kosztów transformacji dla odbiorców, a jednocześnie zapewni konkurencyjność gospodarek względem krajów spoza Unii. Istotne jest również informowanie klientów, które produkty i usługi przyczyniają się do obniżenia emisyjności poprzez m.in. kampanie informacyjne.

Rząd RP popiera uwzględnienie w strategii roli produkcji z morskich farm wiatrowych. Budowa łańcuchów dostaw w oparciu o ten rodzaj energetyki może być istotnym elementem odbudowy po kryzysie COVID-19. Należy prowadzić dalsze działania mające na celu stworzenie biznesowego uzasadnienia inwestycji infrastrukturalnych pozwalających na dalszą integrację OZE w sposób bezpieczny dla krajowego systemu elektroenergetycznego. Proponowanie paliw odnawialnych i niskoemisyjnych jest zgodne ze „Strategią zrównoważonego transportu”, przyjętą przez rząd RP.

W komunikacie wskazano na szybki spadek cen pojazdów elektrycznych. Jednocześnie należy się spodziewać, że spadek cen i wpływ na konkurencyjność pojazdów będą zależały od specyfiki rynków motoryzacyjnych w poszczególnych krajach, w szczegól-

ności aspekt biometanolu jest przez Polskę pozytywnie odbierany, ponieważ jesteśmy postrzegani jako kraj z dużym potencjałem produkcji biogazu.

Strona polska zgadza się z postulatami dotyczącymi wykorzystania wodoru w transporcie, jednocześnie zaznacza konieczność stworzenia dojrzałych, efektywnych kosztowo i niezawodnych technologii wykorzystujących to paliwo. Korzystne jest również wprowadzenie dedykowanych przepisów dotyczących rynku wodoru. W strategii zaznaczone są ograniczenia możliwości redukcji emisji CO₂. W tym zakresie popiera odpowiednie wsparcie technologii CCU CCS, szczególnie poprzez likwidację niepewności regulacyjnej, budowę wsparcia społecznego, ułatwianie wymiany wiedzy i doświadczeń. Niezależnie od powyższego rząd RP pragnie podkreślić, że większość leśistości kraju również pozwala na wychwytywanie CO₂, stąd Polska planuje dalsze zwiększenie leśistości.

W ramach dostosowania rynku do obniżania emisyjności komunikat wskazuje między innymi na symetrię w opodatkowaniu niektórych nośników energii. W tym miejscu strona polska zaznacza, że istotne jest w tym kontekście zapewnienie dostępności paliwa dla odbiorców i ochrony konsumentów. Aby to osiągnąć, konieczna jest synchronizacja zmian w systemie energetycznym ze zmianami w obciążeniach poszczególnych paliw grzewczych. Ważnym elementem dyskusji o podatkowaniu nośników energii powinno być również uwzględnienie ubóstwa energetycznego. W obszarze bardziej zintegrowanej infrastruktury energetycznej Polska podkreśla konieczność elastycznego i neutralnego technologicznie doboru ścieżek redukcji emisji. Wśród wspieranych technologii, poza wodorem i energią z OZE, powinna się znajdować również energetyka jądrowa i gazowa ze względu na ograniczone możliwości wykorzystania technologii przedstawionych w komunikacie.

Komunikat postuluje korzyści dla odbiorców energii elektrycznej poprzez akwizycje odbiorców oraz zwiększenie dostępu do informacji. Ponadto przewiduje pozytywny wpływ na ochronę zdrowia i środowisk. Komunikat ma stymulować gospodarkę poprzez inwestycję w innowacje, OZE, efektywność energetyczną. Jednocześnie inne sektory, jak przemysł energochłonny i energetyka konwencjonalna, mogą być narażone na ponoszenie kosztów wynikających z ambitnych celów redukcji emisji. Dlatego istotne jest, aby produkty w ramach i spoza UE podlegały takim samym obostrzeniom środowiskowym. Szanowni państwo, dziękuję bardzo za uwagę, wysłuchanie. Oddaję głos panu przewodniczącemu.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Tomasz Piotr Nowak. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Piotr Nowak (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, komunikat Komisji „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego” (COM 299), tak jak wskazywał pan minister, ma cele zmniejszenia emisyjności poprzez wzrost zapotrzebowania przede wszystkim na energię elektryczną, i to energię pochodzącą z OZE. Maksymalizacja elektryfikacji w 2050 r., ale także efektywność energetyczna, obniżenie kosztów transformacji, cen energii elektrycznej, odblokowanie inwestycji w czyste technologie, odbudowa gospodarki po pandemii – to są ważne cele, które jednak wymagają, i to jest podkreślane w COM 299, zdecydowanych działań politycznych. I tu mamy problem, ponieważ my w Polsce tych zdecydowanych działań politycznych nie mamy. W Polsce polski rząd stoi w rozkroku, nie ma determinacji. Do 2019 r. mówiono cały czas, że węgiel ponad wszystko, z węglem, dla węgla, przy węglu i ponad 2050 r., tymczasem ten dokument jest częścią dokumentu związanego z zielonym ładem i tam mamy wpisany rok 2050 jako docelowy w realizacji neutralnej emisyjnie Europy.

Mapa drogowa UE do tego 2050 r. to jest 30 lat. A jak startujemy? Ano startujemy w 2020 r. ze świadomością tego, że nie mamy realizowanego celu ograniczenia emisji CO₂ na 2020 r. Nie wiemy jeszcze, jaki będzie procent tego. W grudniu, podczas trudnego szczytu, gdzie będzie się mówiło o budżecie, premier powinien również zadeklarować, czy rząd polski ostatecznie podejmuje decyzję o przystąpieniu do zielonego ład z rokiem

2050 jako rokiem kierunkowym. Tymczasem najgorsze jest to, że my w tej chwili w Sejmie w ogóle na ten temat nie debatujemy. Mówimy, owszem, często na Komisji do Spraw Unii Europejskiej o sprawach sektorowych, drobnych, szczegółowych. Pan minister mówił o wielu bardzo istotnych zagadnieniach, o których powinniśmy porozmawiać, na które powinny być strategiczne dokumenty rządu, tymczasem, tak jak jest w tym komunikacie, w stanowisku rządu, mamy celowo „tak”, ale tego „jak” cały czas nie mamy.

Rząd w uwagach do strategii COM 299 zwraca uwagę, i słusznie, że państwa członkowskie powinny mieć swoje tempo realizacji strategii. Ale – i tu fundamentalne pytanie – czy stać nas, jako Polskę, żeby być poza tą neutralnością w 2050 r.? Pomijam już to, że utracimy jedną drugą środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ale przede wszystkim utracimy konkurencyjność przez spowolnienie zmian, które u nas będą następowały, a tymczasem w innych krajach europejskich będzie przyspieszenie tych zmian i te państwa będą od nas uciekać. W efekcie będziemy mieli do czynienia z czymś, co już jest faktem. My w tej chwili mamy najdroższą energię hurtową – nie detaliczną, lecz hurtową – w Europie, a to się będzie coraz bardziej pogłębiać, jeśli nie podejmiemy odważnych politycznych decyzji. Odpływ może oznaczać odpływ inwestycji z kraju, w którym będzie zbyt droga energia elektryczna. No i konserwowanie nieefektywnej, coraz droższej gospodarki węglowej będzie nas kosztowało coraz więcej. Pomijam już takie rzeczy, jak zanieczyszczenie środowiska.

A co moglibyśmy uzyskać, gdybyśmy w UE określili, że wchodzimy w rok 2050, ale pod określonymi warunkami? I proszę bardzo, premier jedzie na negocjacje i mówi: taki warunek, taki warunek, taki warunek, taki warunek i wchodzimy w to. Zwłaszcza że niestety czempiony polskie, typu Orlen, typu PGE, teraz PAG, mówią, że one uzyskają neutralność klimatyczną w 2050 r. I mówią to przed premierem albo obok premiera i w tym momencie również osłabiają pozycję negocjacyjną Polski, bo premier powinien wiedzieć, że jest taka możliwość, ale jak ją zrobić, to on powinien w swoim stanowisku negocjacyjnym określić. Rząd tymczasem jeszcze do wczoraj w dokumencie domaga się zapewnienia przez UE finansowania zmian, i to w ciągu najbliższych 5–10 lat, słusznie zakładając, że inwestycje teraz dadzą efekt w 2050 r. Ale jeszcze do wczoraj, ponieważ już dzisiaj wiemy, że być może rządowi polskiemu te pieniądze nie są potrzebne, więc to stanowisko jest tutaj zdecydowanie osłabione, również stanowisko negocjacyjne rządu polskiego odnośnie do 2050 r.

Ale my musimy wiedzieć, musimy wiedzieć w Sejmie, musimy wiedzieć na komisjach. Jestem w komisji gospodarki i energii, a tam też nie ma żadnej debaty. Nie ma nic na ten temat, ile będzie kosztowała transformacja energetyki polskiej, żeby zrealizować te rzeczy, o których tutaj mówimy w tym komunikacie. Rząd polski tego nie wie. Jak ochronić nasz przemysł energochłonny? Rząd polski o tym nie informuje. Potrzebujemy odpowiedzi na pytania o strategię rządu, o politykę energetyczną Polski, której nie ma od 2015 r., nie ma jej od pięciu lat. Tylko wtedy, kiedy będzie ta polityka energetyczna Polski, rząd będzie szukał rozwiązań problemów, które są wpisane w tę politykę energetyczną Polski. Rząd w swojej opinii definiuje zagrożenia, ale nie sugeruje odpowiedzi. Na przykład co z postulatem efektywności energetycznej, systemem energetyki w obiegu zamkniętym, ciepłem odpadowym czy energią z bioodpadów? Czy też jak widzimy neutralność technologiczną niskoemisyjnych źródeł? Rząd w swojej opinii sugeruje, że będziemy akceptować energię elektryczną z OZE, ale nie wiemy, ile procent będzie tej energii z OZE, nie wiemy, jakie będą bariery dośścia. Rząd mówi także, że będzie akceptował energię elektryczną z energetyki jądrowej. Teraz rząd Wielkiej Brytanii w swej strategii podkreśla tę energetykę jądrową, ale zupełnie inną niż ta, którą my chcemy zrealizować, bo rząd Wielkiej Brytanii zakłada w tej chwili tak zwane małe reaktory. Ale najśmieszniejsze jest to, że, jak widać z pragmatyki tego, co się dzieje w Europie, budowanie elektrowni jądrowych w tej chwili to jest 15–20 lat. Olkiluoto od 20 lat, Flamanville też chyba od 20 lat, i nie jest wybudowane. Więc jeśli my się zabierzemy za to w 2025 r., to może w 2055 r. będzie ta energetyka jądrowa, w co bardzo wątpię. No i energia z gazu. Rząd podkreśla też energię z gazu, ale musimy mieć świadomość tego, że energia z gazu jest energią przejściową. Tutaj również rząd mówi, że będzie za wodorem. Dobrze, ale musimy sobie odpowiedzieć na pytanie, jak ten wodór, czy będzie to mieszanka z gazem,

z biometanolem również itd., itd. Jak będzie transportowane, jaka będzie tego ilość i jaka będzie mapa drogowa wejścia w gaz i odejścia od gazu w kierunku na przykład wodoru. Nie wiemy tego. Nie wiemy także, jaką koncepcję ma rząd na podatkowanie energii elektrycznej w kontekście promowania źródeł odnawialnych w kontrze do źródeł kopalnych. Co z sieciami przesyłowymi? Przecież jest dramat z sieciami przesyłowymi. My o tym również nie rozmawiamy. Nie widzę w tej chwili żadnych raportów, które by pokazywały, jak wyglądają sieci przesyłowe w kontekście gospodarki OZE, co ustawą o korytarzach, jakie tempo Smart Grid itd.

Rząd w swoich uwagach zaakceptował ze strategii tylko integrację systemu energetycznego w części dotyczącej rozwoju wykorzystania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie. Może dlatego zaakceptował, i tak jest w konkluzjach, że tu ma przyjęty, choć już zapomniany dokument „Plan na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” z jednym milionem elektrycznych aut, samochodów, których nie ma, ale jest dokument. A skoro jest dokument, to wiadomo, że już się możemy kierować na rozwiązania związane z tym dokumentem, więc jest to dokument kierunkowy. Musimy zacząć od strategii Polski wpisującej się w to, co nieuchronne, w strategię europejską, bo inaczej będziemy z tyłu za uciekającą nam Europą.

Przyjmujemy to stanowisko, ale przyjmujemy, domagając się... I bardzo, panie przewodniczący, proszę – pana przewodniczącego, całą Komisję. My nie możemy nie zauważyć daty 10 grudnia i nie możemy nie zauważyć tego, że premier jedzie tam, ażeby podjąć określone stanowisko w sprawie neutralności klimatycznej bądź nieneutralności klimatycznej Polski w 2050 r. Uważam, że powinniśmy się domagać posiedzenia Komisji, na którym rząd zaprezentuje swoje stanowisko przed 10 grudnia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram dyskusję. Jako pierwszy, bardzo proszę, pan poseł Andrzej Grzyb. Czy pan poseł Grzyb nas słyszy?

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-Kukiz15):

Słyszę, słyszę. Już w tej chwili słyszę.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Prosimy.

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-Kukiz15):

Teraz chyba dobrze. Panie przewodniczący, panie ministrze, bardzo dziękuję za tę prezentację komunikatu, a przede wszystkim podejścia ze strony Polski. Myślę, że tego typu dokumenty, jak poszczególne komunikaty Komisji w sprawach w szczególności gospodarczych, adresowane do wszystkich krajów członkowskich, parlamentu, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, również do reprezentacji samorządów w postaci Komitetu Regionów, do tej pory nie uzyskiwały – to jest moja prywatna ocena – należytej uwagi w polskim parlamencie. Z tego dokumentu wynikają bowiem potem wszystkie działania o charakterze legislacyjnym. Dlatego to, powiedziałbym, słowo wstępne, które ma charakter prognostyczny i jednocześnie zapowiada określone zmiany, powinno być w szerszym stopniu przedmiotem debaty, nie tylko na posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej, lecz także na sesji plenarnej polskiego parlamentu, tak aby była pełna świadomość społeczna, publiczna, jakie są w tej materii prognozy i plany związane z funkcjonowaniem gospodarki w państwach członkowskich UE i jakie one stanowią wyzwania. W Polsce najbardziej uświadomiony jest proces transformacji energetycznej, któremu poświęcamy wiele uwagi, natomiast to jest tylko pewna część, a cały zielony ład to jest zupełnie nowy koncept gospodarczy.

Jednocześnie chcę powiedzieć, po tym dosyć płomiennym wystąpieniu posła koreferenta, że zauważam bardzo pozytywną ewolucję zmian, jeżeli chodzi o polski rząd na przestrzeni ostatnich lat. Na przykład swego czasu pytałem byłego zresztą ministra, jaka jest wizja dotycząca sektora ciepłowniczego, jego roli w zapewnieniu produkcji energii elektrycznej i energii cieplnej elektrycznej. Uzyskałem wówczas odpowiedź, którą można by streścić następującym stwierdzeniem: chcielibyśmy mieć w jednym rynku wytwarzanie, przesył i regulację. Natomiast ciepłownictwo jest takim sektorem, który

jest rozproszony na zróżnicowany system własności, i wobec tego jest też trudny. Natomiast tenże sektor deklaruje sam – to akurat uzyskałem ze strony sektora ciepłowniczego z Polski, kiedy byłem sprawozdawcą dyrektywy o średnich obiektach spalania – że jest gotów włączyć się w system, że tak powiem, wytwarzania energii w ramach kogeneracji i jest gotów dać nawet do 10 tys. MW tejże energii, która byłaby energią bardzo elastyczną i bardzo potrzebną z punktu widzenia stabilizacji systemu przy wytwarzaniu energii z OZE. Myślę, że podpisana w ubiegłym roku przez prezesa Rady Ministrów umowa z Komisją Europejską o rozwoju kogeneracji jest bardzo dobrym znakiem, że jednak przykładamy należną, dobrą wagę do możliwości, które ten sektor daje. Kogeneracja jest wysoko efektywnym sposobem wytwarzania energii i, tak jak powiedziałem, może nas również stymulować w zapewnieniu elastycznych dostaw energii w wypadku niestabilnych źródeł odnawialnych, jak fotowoltaika czy wiatr.

Ale tutaj jawi się nowa rzecz, ponieważ zapowiedziana jest w nowym zielonym ładzie weryfikacja całego systemu ETS, który został ustalony na kolejne 10 lat, od roku 2021 do 2030, przy którym też miałem okazję pracować i w którym między innymi też mój wniosek został zawarty, żeby 30% uprawnień bezpłatnych zostało przydzielone ciepłownictwu. Jest pewnego rodzaju zagrożenie, gdzie sektor ciepłowniczy w Polsce, a w szczególności zorganizowane źródła ciepła mają ogromne znaczenie ze względu na specyfikę Polski, że poziom bezpłatnych uprawnień może zostać zredukowany. Takie są chęci. Natomiast zwracam na to uwagę i chciałbym zapytać pana ministra o ewentualne przygotowane reakcje ze strony polskiego rządu, gdy ta inicjatywa związana z rewizją systemu ETS zostanie podjęta. Przy tej okazji chciałbym też zasignalizować to, co jest praktyką obecnie. O ile nie ma problemu z przyłączeniami do systemu energetycznego na przykład odbiorców energii, to znaczy prosumentów produkujących energię z fotowoltaiki, o tyle sygnalizowane są bardzo liczne problemy proceduralne związane z firmami polskimi, które są gotowe, mając gotowe obiekty, które chciałyby zainstalować instalacje fotowoltaiczne, ale jednak ten proces jest niezbyt klarowny. To nie jest to, że nie jest możliwy, ale z punktu widzenia praktyki gospodarczej nie jest klarowny. Sygnalizuję to i nie oczekuję, panie ministrze, w dniu dzisiejszym odpowiedzi, ale gdyby pan minister był uprzejmy zrekapitulować to w jakiejś pisemnej odpowiedzi, to byłbym bardzo zobowiązany.

Trzecia sprawa, którą chciałem podnieść, to to, że tenże komunikat dotyczący integracji systemu energetycznego, ale w ramach gospodarki neutralnej dla klimatu, powinien być czytany łącznie z innymi, dotychczas przyjętymi rozwiązaniami, w tym w powiązaniu z pakietem dyrektyw gospodarki o obiegu zamkniętym, bo ogół ekonomii odnosi się w dużej części do odnawialnych źródeł energii. Od roku 2024 będziemy zobowiązani, aby odejść od deponowania na składowiskach między innymi biomasy, w tym biomasy pochodzącej z gospodarstw indywidualnych, z gospodarstw domowych, ale też biomasy komunalnej, z przestrzeni komunalnej. Mamy tu również pewne rezerwy i jednocześnie kłopoty z zagospodarowaniem na przykład osadów ściekowych, które mogą być doskonałym substratem do produkcji biogazu. Taka możliwość została wpisana również do tego pakietu. Podkreślam to, bo to też mój wniosek, ponieważ jedyne wcześniej proponowane przez Komisję rozwiązanie to było rozwiązanie polegające na przetworzeniu biomasy komunalnej do biohumusu.

W moim przekonaniu powinna tu być pokazana ze strony rządu – jakkolwiek widzę tu bardzo interesujące sygnały – klarowna ścieżka, w jaki sposób zamierzamy m.in. wesprzeć rozwój biogazu w Polsce. Samorządy są bardzo zainteresowane tą inicjatywą. Mówi się o wsparciu budowy 1900 biogazowni, a wydaje mi się, że pierwszym adresatem powinny być samorządy, które by porządkowały w ten sposób – nie twierdzę, że wszystkie, bo być może małe gminy, gdzie jest mało materii organicznej, niekoniecznie – ale powinny być do nich adresowane te inicjatywy. W ten sposób pokrylibyśmy kraj siecią inwestycji, które mogłyby być wykorzystane do produkcji w ramach kogeneracji zarówno ciepła, jak i prądu. Technologicznie jest to możliwe. Z drugiej strony przy dużych instalacjach istnieje też możliwość przetworzenia biogazu na biometan, a później w ramach konwersji również na biowodór, bo ta strategia biowodorowa nabiera tempa i wydaje mi się, że Polska nie powinna tutaj odstawać w tym procesie, tym bardziej

że zarówno biogaz, jak i biowodór są uznawane za paliwa czyste, mimo że wytwarzane z materii organicznej.

Z tym programem biogazowym oczywiście wiąże się też kwestia rozwoju klastrów energii. Mamy bardzo dobre przykłady, w jaki sposób samorzady te kwestie rozwiązały. Mogę tu wskazać akurat z mojego regionu Ostrów Wielkopolski jako przykład dobrych rozwiązań. Myślę, że można byłoby w to włączyć w ramach tego, co jest projektowane w dyrektywie do spraw UE, intensywny rozwój lokalnych społeczności energetycznych na kształt lokalnych grup działania. Potencjał społeczny jest tutaj do wykorzystania. Są różne pomysły, natomiast wydaje mi się, że jeżeli wykorzystają państwo we wdrożeniu krajowego programu operacyjnego ten element, to może to przynieść ogromny impuls.

Teraz kwestia czystego transportu. Chciałbym się tu ograniczyć... Oczywiście możemy tu uzyskać dużo lepsze efekty niż stare kraje członkowskie, ponieważ z udziałem pieniędzy europejskich kupujemy tabor, który już jest rzeczywiście nowoczesny, i w wielu miastach cele czystego transportu publicznego zostały osiągnięte, zanim dyrektywa zostanie wdrożona, natomiast mam pytanie o wdrożenie zapowiadanej etyliny 10. Wydaje mi się bowiem... To, co pan mówi, panie ministrze, o rozwoju metanolu, jest bardzo interesujące, ale zapowiedź wdrożenia od dłuższego czasu etyliny 10 byłaby dobrym krokiem w tym kierunku, zachętą też do rozwoju produkcji tego surowca. Chciałbym zapytać o pańskie stanowisko, jakkolwiek wiem, że na poziomie UE nie jest to zbyt popularne ze względu na ilook, ze względu na konkurencję, jeżeli chodzi o surowce pochodzenia rolniczego. Mianowicie środowisko, a w szczególności Krajowa Izba Biopaliw w porozumieniu z innymi środowiskami podobnymi w Europie, sygnalizuje, że istnieje przestrzeń w chwili obecnej do dyskusji, aby ustalony do 2030 r. 7-procentowy udział biopaliw w transporcie, produkowanych z surowców rolniczych, można było nieco podwyższyć. Tym bardziej że pewne rezerwy w tym zakresie istnieją. Rozumiem, że bilans biomasy do wykorzystania energetycznego na bioenergię jest zamknięty. To nie jest tak, że w sposób nieskończony to można rozwijać. Wydaje mi się jednak, że w obecnej sytuacji rozeznanie takiej sprawy, czy możliwe jest rozszerzenie udziału biopaliw z surowców rolniczych, co spowodowałoby również pewne obniżenie napięć na rynkach rolnych, a jednocześnie zwiększyłoby szansę na osiągnięcie celów postawionych między innymi Polsce, jeżeli chodzi o transport.

I ostatnia sprawa, o którą chciałabym zapytać. Przed chwilą rozmawialiśmy na temat rozwoju sieci TEN-T, jednocześnie w ramach diskutowanych dokumentów pamiętam, że rozwój sieci TEN-T powinien być też połączony z rozwojem sieci elektroenergetycznej, bo korytarze transportowe doskonale się nadają do takiej lokalizacji. A doświadczenie niemieckie, chociażby z tym Gridem, który ma łączyć wytwarzanie energii na Morzu Północnym z elektrowni wiatrowych gdzieś tam aż pod Monachium... Kiedyś przeczytałem, że uzgodnienie trasy przesyłu trwało 13 lat. W Polsce mieliśmy przykład, jak trudno się lokalizowało taką inwestycję Bełchatów – Poznań, więc my, że tak powiem, wykorzystujemy tę szansę, że budujemy jeszcze bardzo wiele sieci, aby przy nich wyznaczać korytarze dla przebiegu, tam gdzie jest to oczywiście konieczne czy potrzebne, właśnie sieci elektroenergetycznych w systemie TEN-T. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękujemy bardzo panu posłowi. Proszę o zabranie głosu teraz pana posła Krzysztofa Gadowskiego.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, rzeczywiście z jednej strony chciałem podziękować ministerstwu kiedyś klimatu, a dzisiaj klimatu i środowiska, bo państwo zrobili taki krok może do przodu. Może on nie jest pełny, może gdzieś jeszcze brakuje tego ostatniego akcentu, bo przecież w roku 2019, pod koniec ubiegłej kadencji, to Ministerstwo Energii przygotowało ten projekt polityki energetycznej Polski do roku 2040. Z kolei minister klimatu zrobił zaktualizowanie, nowelizację, aktualizację tego dokumentu i poszedł krok do przodu, idąc w kierunku źródeł odnawialnych, pokazując rzeczywiście to, co mamy dziś w Polsce i co nas czeka, na ile jesteśmy przygotowani do tego,

żeby można było przejść do tej energetyki odnawialnej i zabezpieczyć, powiedzmy sobie, energię w Polsce, całą tę politykę energetyczną, żeby ona była i funkcjonowała sprawnie.

Panie ministrze, tak jak wtedy byli państwo tym resortem, który szedł do przodu, tak w ostatnich dniach też słyszę, że ma się pojawić dokument, kolejna nowelizacja polityki energetycznej Polski. W tym dokumencie powinny być zawarte te główne wyzwania, żeby można było po nie sięgać. Czekają na nie rzeczywiście polskie spółki energetyczne, które same deklarują, że coś robią. Pan poseł Nowak wyraźnie podkreślił te główne czempiony. Ja dodam do tego jeszcze Polską Grupę Energetyczną, która mówi cały czas: oddzielmy aktywa węglowe od pozostałych aktywów, bo chcemy brać środki finansowe, kredyty i mamy problem, a jesteśmy gotowi na to, żeby doprowadzić do neutralności energetycznej Polski do roku 2050. Tauron idzie w podobnym kierunku. Dlatego mam do pana takie pytanie: kiedy ostatecznie dokument, który dzisiaj jest poddany opinii publicznej pod dyskusję, zostanie przyjęty przez rząd polski? Czy państwo rzeczywiście domagają się, czy chcą wykonać kolejną nowelizację tego dokumentu? W jakim czasie możemy się spodziewać ostatecznej wersji tego dokumentu? Nie wątpię w to, co pan poseł Grzyb powiedział, że rzeczywiście czeka nas poważna debata związana z polityką energetyczną Polski, pod której kątem będzie następował rozwój Polski. Przecież środki unijne z UE, z budżetu odbudowy, mają w dużej części być skierowane na rozwój tej neutralności klimatycznej. To tam jest ten priorytet. A my się dzisiaj borykamy jeszcze z dokumentem, który już powinien być na stole, który już powinien być jakąś wykładnią dalszych działań spółek energetycznych i nie tylko energetycznych w Polsce. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję panu posłowi. Bardzo proszę o zabranie głosu pana ministra Piotra Dziadzia. Panie ministrze, zdaje się, że ma pan wyłączony mikrofon.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Przepraszam bardzo. Teraz się słyszymy, tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Tak. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

To taka techniczna trochę sprawa. Przepraszam państwa bardzo. Szanowni państwo, odpowiem od końca, od kwestii polityki energetycznej państwa, która generalnie została zakończona, czyli jest w fazie zakończenia opracowania jej jako wersji końcowej w MKiŚ i na tym dzisiejszym etapie jest na poziomie procedowania w rządzie. Chyba w tej chwili jest w obszarze analizy przez zespół do spraw rozwoju, z tego co pamiętam. Ten dokument jest cały czas w obiegu rządowym, jest dyskutowany, ale jest przygotowany. Zrobimy wszystko, bo zależy nam na tym bardzo, ażeby ten dokument tak szybko, jak tylko to możliwe, został udostępniony do szerszej dyskusji. Oczywiście jest to pewna forma nowelizacji dokumentu z końca 2019 r. Jest on zmodyfikowany, uwzględnia dosyć istotny udział OZE, uwzględnia odnawialne źródła energii, zarówno fotowoltaikę, jak i farmy wiatrowe, i produkcję energii elektrycznej z innych źródeł, czyli biomasy również. Wszystkie te elementy są zawarte w polityce energetycznej państwa i ta polityka energetyczna państwa, takie tempo realizacji, bardzo intensywne, jest przewidziane do roku 2040, tak jak sam tytuł i sama nazwa tego dokumentu wskazuje. Tak że wszystkie te kwestie, o których tutaj mówimy, są zawarte i cała polityka energetyczna państwa uwzględnia wszystkie odnawialne źródła energii, uwzględnia nie tylko, tak jak powiedziałem, energetykę wiatrową, słoneczną, lecz także energetykę geotermalną, uwzględnia również dosyć istotny w bilansie transformacji energetycznej gaz ziemny i biometan. Wszystkie te elementy, tak jak państwu powiedziałem, są uwzględnione i w bardzo realistyczny sposób – na tyle, na ile mogę się z państwem podzielić – są przygotowane i możliwe do wdrożenia w najbliższych latach.

Tak jak państwu powiedziałem, tutaj częściowo biometan i biogaz jest już pewną odpowiedzią również na pytanie pana posła Grzyba w tym zakresie. Oczywiście biogazownie są przewidziane – przechodzę teraz do następnych zadanych pytań – biogazownie są przewidziane jako element strategii rozwoju gazu ziemnego, ale tego pochodzącego

z biokomponentów czy też z biomasy. Biomasy, przepraszam, nie biokomponentów. I cały rozwój biogazowni i produkcja biometanu tak naprawdę są bardzo mocno analizowane i w tej chwili są przedmiotem bardzo intensywnych działań spółki PGNiG, jak państwo pewnie dobrze wie. Strategia w tym zakresie jest bardzo mocno przygotowywana, jest opracowywana nowoczesna technologia w wielu instytutach badawczych. Farmy biometanowe zaczynają działać, okazują się bardzo efektywne. Myślę, że ich efekt w najbliższych kilku latach też zobaczymy bardzo szybko. Próbuje się wdrażać nowe technologie w zakresie przetwarzania biomasy, różnego typu biomasy – również i te prace są cały czas prowadzone. Również są prowadzone prace nad wprowadzeniem i możliwością dystrybucji biometanu poprzez gazowy system dystrybucyjny, czyli dołączenie tego zielonego biometanu tak naprawdę do sieci dystrybucyjnej. To też jest problem techniczny tak naprawdę w zakresie tego, czy i jacy odbiorcy będą mogli korzystać z tego biometanu. Więc prace nad tymi aspektami są prowadzone bardzo intensywnie nie tylko w MKiŚ, ale również w spółce PGNiG.

Kolejny element – ciepłownictwo, kogeneracja. Tak, jak najbardziej. Wszystkie te elementy, o których pan poseł powiedział, są uwzględnione w polityce energetycznej państwa. Jeśli chodzi o ciepłownictwo, już pracujemy nad tym, ażeby – bo jak państwo wie, ciepłownictwo jest oparte głównie na węglu kamiennym – zamiennie stosować gaz ziemny. Ciepłownie, które są opalane czy ogrzewane, czy produkują ciepło za pomocą paliw stałych, paliw kopalnych typu węgiel kamienny, w tym zakresie są analizowane z możliwością przejścia zarówno na gaz ziemny, jak i docelowo również wodór. Więc te kwestie się odbywają.

Jeśli chodzi o ETS-y, to oczywiście widzimy problem ETS-ów i bardzo uważnie na niego patrzymy. Jeśli chodzi o ceny emisyjne za dwutlenek węgla wynikające z ETS-ów, mamy świadomość, że one będą w perspektywie lat rosły i pracujemy też w tej chwili nad programem możliwości wylapywania, magazynowania, co zresztą powiedziałem w wystąpieniu, wylapywania i magazynowania dwutlenku węgla w celu obniżenia kosztów funkcjonowania całego systemu w kraju. Co mamy jeszcze? Jeśli chodzi o pewne problemy proceduralne związane z przyłączami fotowoltaiki, to pozwolę sobie rozpoznać ten temat i udzielić panu posłowi odpowiedzi na to pytanie pisemnie.

Jeszcze zostało nam zwiększenie udziału biopaliw. Tutaj mamy pewien problem. Bardzo byśmy chcieli, żeby ten udział biometanu, biometanolu czy też udział komponentów w paliwach kopalnych organicznych był większy, jednak analiza rynku, która jest przeprowadzana w tej chwili w kraju, wykazuje, że nie mamy odbiorców tak naprawdę tych paliw z tym komponentem E10, z biometanolem. Na czym to polega? Polega to na tym, że jeśli nawet wprowadzimy na rynek, to możemy nie mieć odbiorców. Dzisiaj takich odbiorców jest niewystarczająca liczba, żebyśmy mogli tak naprawdę ten biokomponent wprowadzać na szeroką skalę. Oczywiście podlega to pracom i chcemy, żeby jak najszybciej ten komponent został wprowadzony w dużej ilości, niemniej jednak musimy też mieć rynek na to, żeby Polak mógł skorzystać z tego paliwa opartego częściowo na biokomponentach.

Jeśli chodzi o sieć TEN-T i jej połączenie z sieciami elektroenergetycznymi, to oczywiście tam, gdzie jest to możliwe, to już jest wprowadzane. To nie jest tak, że zaniedbujemy ten obszar. Jest to obszar, który jest bardzo mocno analizowany. Również łączymy ze sobą te dwie technologie. Niemniej jednak napotykamy tu również pewien opór społeczny różnego typu, z którym też musimy się zmierzyć przy takiej transformacji. Myślę, że to są ogólnie najważniejsze informacje, które pozwoliłem sobie państwu w tej chwili przekazać jako odpowiedzi na kwestie stawiane przez panów posłów.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszką (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Dziękuję panom posłom za udział w dyskusji. Zamykam w tej chwili dyskusję i pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam zatem, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 299 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151... Dziękujemy, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady „Wdrażanie unijnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego: czwarte sprawozdanie dwuletnie” (COM(2020) 285 wersja ostateczna) i odnoszącego się niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Wawrzyk, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Jest, już działa. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, celem rozpatrywanego dokumentu jest prezentacja postępów UE i jej państw członkowskich w zakresie realizacji zobowiązań w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego. Do sprawozdania załączono dokument roboczy służb Komisji, który zawiera dalsze informacje na temat analiz i skutków, i studiów przypadku. W sprawozdaniu dokonano przeglądu sześciu priorytetów polityki UE w obszarze bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, które obejmują: po pierwsze poprawę odporności i środków utrzymania drobnych producentów rolnych – na ten cel przeznaczono większą część całkowitych środków – po drugie wsparcie skutecznego zarządzania, po trzecie wsparcie rolnictwa regionalnego i bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, po czwarte wzmocnienie mechanizmów ochrony socjalnej w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, po piąte poprawę jakości żywienia i jako punkt ostatni – poprawę koordynacji działań podmiotów w dziedzinach pomocy humanitarnej i rozwoju w celu zwiększenia odporności.

W 2018 r. zaobserwowano znaczny wzrost netto łącznych wypłat na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, który wynikał z wdrożenia większej liczby programów i wyższego średniego wsparcia. Szczególne postępy zanotowano w obrębie obszarów tematycznych określonych przez Radę w 2018 r., tj. wzmocnienie pozycji kobiet w kontekście bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia oraz tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich. Podobną tendencję zaobserwowano również w odniesieniu do celów środowiskowych – 51% wypłat związanych z bezpieczeństwem żywnościowym i żywieniowym dotyczyło przystosowania się do zmian klimatu lub ich łagodzenia.

Biorąc z kolei pod uwagę kryterium geograficzne, wydatkowanie pomocy unijnej w 2018 r. było ukierunkowane podobnie do tego z lat 2014 i 2016. W 2018 r. Afryka Subsaharyjska został największym beneficjentem wsparcia na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego, otrzymała bowiem około połowy wszystkich wypłat. Na kolejnych miejscach znalazły się region Azji i Pacyfiku, Oceania, Ameryka Północna, Środkowa i Południowa, sąsiedztwo i Bliski Wschód. Sprawozdanie zawiera również przykłady intensyfikacji działań w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego oraz zrównoważonego rolnictwa przez Unię i jej państwa członkowskie.

Szanowni państwo, brak bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego stanowi jedno z największych wyzwań, przed jakimi stoi obecnie społeczność międzynarodowa w walce z ubóstwem, rosnącymi nierównościami oraz wykluczeniem społecznym. Unia i jej państwa członkowskie są najważniejszymi i najbardziej wiarygodnymi partnerami krajów rozwijających się w tym obszarze, zarówno pod względem finansowym, jak i politycznym. Podzielamy opinię Komisji Europejskiej w sprawie potrzeby kontynuowania przez UE i jej państwa członkowskie wysiłków na rzecz poprawy efektywności pomocy w obszarze bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego poprzez lepszą koordynację i komplementarność działań.

Wyrażamy ponadto poparcie dla realizacji programów krajów partnerskich oraz polityki wzmacniania odporności osób najbardziej narażonych na kryzysy żywieniowe,

zwiększenia poziomu odpowiedzialnych inwestycji w zrównoważone systemy żywnościowe, a także poprawę wyników w zakresie żywienia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Marek Matuszewski. Bardzo proszę o zabranie głosu pana posła.

Poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, 21 września br. rząd polski przedłożył Radzie UE stosowny program wdrożenia unijnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego. Czwarte sprawozdanie COM(2020) 285 jest przedstawieniem postępów UE i jej państw członkowskich w zakresie realizacji ich zobowiązań w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego. To, co przed chwilą pan minister mówił w swojej wypowiedzi, nawiązuje do tematów zapewnienia i wsparcia bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego przez UE i jej państwa członkowskie, co jest kluczowym elementem unijnej współpracy na rzecz rozwoju na arenie międzynarodowej. Obserwujemy wzrost w zakresie pomocy, co należy odnotować jako korzystne. Warto nadmienić, że w roku 2018 UE i jej państwa członkowskie przeznaczyły około 5,03 mld euro, czyli o 19,7% więcej niż w roku 2016. Warto też nadmienić, że Polska jest liczącym się graczem na europejskim, i nie tylko, rynku żywnościowym. Potrafimy produkować dobrą żywność. Polski rząd stwarza dobre warunki do tworzenia miejsc pracy na wsi, od małych przetwórni poczynając, na wszelkich usługach kończąc. Chciałbym też zwrócić uwagę, bo w sprawozdaniu poruszono też temat wpływu pandemii COVID-19 na bezpieczeństwo żywnościowe, które uwzględnione jest w unijnych systemach pracy dla sektora rolno-żywnościowego krajów rozwijających się. Zakres działań pomocowych dostosowany jest przez UE i jej państwa członkowskie do wyzwań niesionych przez tę pandemię.

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, podzielam stanowisko rządu. Rekomenduję Wysokiej Komisji poparcie tego stanowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Tyszka (PSL-Kukiz15):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie mamy zgłoszeń. W takim razie pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 285 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Bardzo dziękuję panu ministrowi. Dziękuję panu posłowi.

Przystępujemy do spraw bieżących. Kolejne posiedzenia Komisji odbędą się w dniu 9 grudnia br. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI. Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.